

KAS ŽMONES DARO LAIMINGUS?

Kartais yra sakoma, jeigu paklausi žmogaus, kas yra laimė, jis įvardins tai, ko jam labiausiai gyvenime trūksta. Nepasiturintis sakys, jog laimė slypi piniguose, vienišam žmogui ji reikš draugus ir šeimą, o tam, kuris nuolat jaučiasi įkalintas, -laisvę.

Jeigu paklaustumėte manęs, kas yra laimė, vargu, ar sugebėčiau atsakyti vienu ar dviem žodžiais. Aš laimę matau visuose dalykuose, net ir mažiausiuose. Matau ją man brangiausių žmonių šypsenose, filmuose, kurie verčia mano širdį plakti stipriau, knygoose ir dainose, kurios leidžia mano fantazijai atsiverti iki neišmatuojamų mastų. Mano laimė slypi akimirkose, kurias prisiminus po daugelio metų norisi šypsotis, ir nuotraukose, kurios tas akimirkas įamžina. Galėčiau tęsti ir tęsti sąrašą dalykų, kurie man reiškia laimę... Jis būtų begalinis.

Lietuvių romantizmo poetas, katalikų dvasininkas, teologijos daktaras, profesorius Jonas Mačiulis-Maironis eilėraštyje „Pasitikėjimas savimi“ pateikia savo laimės sampratą, kurią sudėjo į aštuonis posmus. Jis rašo apie jaunystę, kuri „prabėga pro šalį kaip marių vilnis“ ir virsta sapnais, kurie nuneša į praeitį. Turbūt esu per jauna suprasti ir pajusti šių žodžių tikrąją reikšmę, bet bijau sulaukti tos akimirkos, kai suprasiu. Dabar tas metas, kai galiu mėgautis gyvenimu, senti jį rieškučiomis, kvatoti iki ašarų. Tačiau ir mane kartais aplanko mintys, o kas bus vėliau, ką aš nuveiksiu šitoje gyvenimo atkarpoje, koks mano buvimo žemėje tikslas... Poetas laimę sieja su galimybe kovoti už tai, kas brangu, naudoti savo jėgas dėl kažko gražaus ir prasmingo.

Maironis nuolat skatino tautiečius domėtis, mylėti ir gerbti savo gimtąją kalbą. Jis suteikė savo gyvenimui prasmę ir užtarnavo savo vardui garbę kovodamas už ją. Eilėraštyje „Pasitikėjimas savimi“ poetas daug dėmesio skiria jaunystės aprašymui, kuris tikriausiai atitinka mūsų visų patirtį. Dažnas iš mūsų iššvaisto ją svajonėms, kurios niekada neišsipildys, nepaaiškinamam liūdesiui, kuris be jokios priežasties skaudina mūsų jaunas širdis, ir „kaip Maironis rašo, norui „jaunatvėje mirti saldžiai“. Sunku pasakyti, kodėl kartais apima liūdesys, dėl ko lyrinis subjektas kenčia. Kita vertus, jis supranta, kad vien tik svajonėmis sotus nebūsi, kad reikia atverti savo širdį, apnuoginti sielą.

Bėgant metams mes suprantame, kad gyvenimas yra kur kas daugiau nei bergždžia egzistencija, kuriai pasibaigus mūsų niekas neprisimins. Vis aiškiau pradėdame suprasti savo gyvenimo prasmę ir trokštame gauti kuo daugiau laiko žemėje, kad ją įrodytume kitiems ir svarbiausia- sau. Kaip pasidaro gaila tų dienų, kurias praleidome vėjais, iššvaistėme nežinia kam, tačiau laiko atgal nebeatsuksi. Jei jaunystėje aplankydavo mintys apie mirtį, dabar norisi kuo daugiau laiko praleisti šioje žemėje, prašyti Aukščiausiojo jėgų eiti paskirtu gyvenimo keliu: „Aš noriu gyventi, kariauti!/Man suteikė Aukščiausias, žinau,/Ne ašaroms veidą beplauti“.

Eilėrašcio žmogus atskleidžia savo troškimą pasitarnauti tėvynei, vargti už ją „lig kolei mirtis jaunos neatkirto galvos“. Tik permąstęs gyvenimą, lyrinis subjektas supranta, kad nereikia laukti kažko iš kitų, kad kiekvienas iš mūsų gali prisidėti prie gražesnės Tėvynės ateities: „Kaip milžinas stosiu į kovą./Pavargti už brangią tėvynę-gražų!“. Kuo anksčiau tai suprasime, tuo daugiau galime tikėtis iš ateities, kuri visų mūsų pastangomis lipdoma iš mažų gabalėlių.

Šiandieną turbūt nedaug kas suprastų tokį troškimą ir norą. Gyvename laikmetyje, kai vis mažiau žmonių atsigręžia į tautiškumą, savo tikrąją kilmę, neskiria daug vietos savo širdyse tėvynei. Daug žmonių svajoja apie pasitarnavimą pasauliui, tačiau nepagalvoja, kad galbūt reikia pradėti nuo savo šalies. Juk pasaulis susideda iš daugybės įvairiausių tautų ir kalbų, todėl bet koks pokytis tavo gimtoje šalyje yra pokytis pasaulyje.

Maironio eilėraštis „Pasitikėjimas savimi“ yra vienas iš daugelio atsakymų į nuolat užduodamą klausimą: „Kas žmones daro laimingus?“. Tai galimybė pakovoti už tai, kas brangu, atsidavimas darbui, kuris pasitarnaus tėvynei ir visuomenei, kuriai priklausai. Tai pasitikėjimas savimi ir savo jėgomis, kurių dėka nugali baimę ir skausmą, uždegi širdyje ugnį, drąsiai žengi gyvenimo keliu nepaisydamas iššūkių ir sunkumų.

Taigi, kas yra laimė? Atsakymų į šį klausimą yra tiek, kiek žmonių žemėje, ir nerasime vienodų. Mūsų laimės samprata keičiasi kartu su išgyvenimais ir bėgančiais metais. Todėl net ir turėdami tikslų supratimą apie tai, kas mus daro laimingus, mes vis tiek nejučiomis plečiame sąrašą dalykų, kurie mums simbolizuoja laimę. Vienas iš jų- pasitikėjimas savimi...

Živilė Pečiulytė

Anykščių r. Svėdasų Juozo Tumo-Vaižganto gimnazijos IVg klasės mokinė